

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2483/2561

นาย ภ.โจทก์ นาย ต. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 33, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.อ. มาตรา 80, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 84, ป.อ. มาตรา 288, ป.อ. มาตรา 289, ป.วิ.อ. มาตรา 216, ป.วิ.อ. มาตรา 223, ป.วิ.พ. มาตรา 56, ป.วิ.อ. มาตรา 15

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความหรือต้องห้ามทำการเป็นทนายความว่าความในศาล หรือแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก้อฎีกา คำร้อง หรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น" ตามบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากทนายความและข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่แล้ว ข้อความตอนท้ายที่ว่า "ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น" หมายถึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เท่านั้น ที่จะทำการเป็นทนายความรวมถึงแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก้อฎีกา คำร้อง หรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่นได้ ดังนั้น แม้โจทก์จะทำหนังสือมอบอำนาจให้ ส. แต่งฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องฎีกา ได้ แต่ ส. มิใช่คู่ความตามความหมายที่ ป.วิ.อ. มาตรา 2 (15) บัญญัติไว้ และเมื่อไม่ปรากฏว่า ส. จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความ หรือเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น ย่อมไม่อาจแต่งฟ้องฎีกาได้ การที่ ส. ลงชื่อเป็นผู้เรียงในฎีกาของโจทก์ ซึ่งมีความหมายว่าเป็นผู้แต่งฟ้องฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 83, 84, 288, 289 (4) ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ประกอบมาตรา 80, 83 จำคุกตลอดชีวิต ยกฟ้องจำเลยที่ 1 โจทก์และจำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นควรวินิจฉัยในเบื้องต้นเสียก่อนว่า ฎีกาของโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โจทก์ยื่นฎีกาโดยนายสุขสันต์ ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลงชื่อเป็นผู้ฎีกา ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ ศาลชั้นต้นตรวจฎีกาแล้ว มีคำสั่งว่า "พิเคราะห์แล้ว ผู้ยื่นฎีกาและลงชื่อท้ายฎีกามีใช่คู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (15) ไม่มีสิทธิยื่นฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 216 จึงไม่รับฎีกาตาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 223" ผู้รับมอบอำนาจโจทก์อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งไม่รับฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งที่ ท.17/2559 ว่า "พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์มอบอำนาจให้นายสุขสันต์ แต่งหรือเรียงคำฎีกาและมีอำนาจลงนามแทนโจทก์ โดยไม่ปรากฏว่านายสุขสันต์เป็นผู้ซึ่งได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตทนายความ ฎีกาของโจทก์จึงเป็นฎีกาที่ฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33 การที่นายสุขสันต์เรียงฎีกาและลงชื่อในฎีกาตามที่ได้รับมอบอำนาจดังกล่าว ถือว่าเป็นการกระทำที่บกพร่องในเรื่องความสามารถที่ศาลชอบจะสั่งให้แก้ไขเสียก่อน ตามนัยแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 56 วรรคสอง ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ที่ศาลชั้นต้นตรวจสั่งฎีกาของโจทก์ไปโดยมิได้สั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์เสียก่อน ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา จึงให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกาของโจทก์ และให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์ได้มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องความสามารถของโจทก์ แล้วจึงตรวจสั่งฎีกาของโจทก์ใหม่ตามรูปคดี กรณีไม่มีเหตุต้องวินิจฉัยคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาของโจทก์อีกต่อไป ยกคำร้อง" ศาลชั้นต้น แจ้งวันนัดฟังคำสั่งศาลฎีกาให้โจทก์และผู้รับมอบอำนาจโจทก์ทราบโดยชอบแล้ว ถึงวันนัดผู้รับมอบอำนาจโจทก์มาฟังคำสั่ง ส่วนโจทก์ทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มาศาล ต่อมาผู้รับมอบอำนาจโจทก์ยื่นฎีกาภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์สำเนาให้จำเลยทั้งสองแก้ไข จำเลยทั้งสองยื่นคำแก้ฎีกา เห็นว่า พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความหรือต้องห้ามทำการเป็นทนายความว่าความในศาล หรือแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก้ฎีกา คำร้อง หรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น" ตามบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากทนายความและข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่แล้ว ข้อความตอนท้ายที่ว่า "ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น" หมายถึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เท่านั้น ที่จะทำการเป็นทนายความรวมถึงแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก้ฎีกา คำร้อง หรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่นได้ ดังนั้น แม้โจทก์จะทำหนังสือมอบอำนาจให้นายสุขสันต์ แต่งฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องฎีกา ได้ แต่นายสุขสันต์มิใช่คู่ความตามความหมายที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (15) บัญญัติไว้ และเมื่อไม่ปรากฏว่านายสุขสันต์ จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความ หรือเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น ย่อมไม่อาจแต่งฟ้องฎีกาได้ การที่นายสุขสันต์ ลงชื่อเป็นผู้เรียงในฎีกาของโจทก์ ซึ่งมีความหมายว่าเป็นผู้แต่งฟ้องฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ชอบ การที่โจทก์โดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ยื่นฎีกาฉบับใหม่ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 โดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ยังคงลงชื่อเป็นผู้ฎีกา ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ เช่นเดียวกับฎีกาฉบับแรกโดยมิได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์ตามคำสั่งศาลฎีกาที่ ท.17/2559 ฎีกาของโจทก์จึงเป็นฎีกาที่มีข้อขัดแย้งกฎหมาย ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งไม่รับฎีกา ที่

ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์มานั้น ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พิพากษายกฎีกาของโจทก์

องค์คณะ

สุภัทร์ สุทธิมนัส · ฉัตรไชย จันทร์พรายศรี · อุดม วัตรธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2483/2561>